

ชื่อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพการทำงานและความมุ่งมั่นใน
อนาคตของแรงงานเด็กในสถานบริการน้ำมัน

ผู้วิจัย

เชื้อเพลิง: กรณีศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
กรรณิการ์ รัตนมณี

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ประกาศนียบัตร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศุภชัย ศุภวรรณ พบ.ม. (สถิติประยุกต์)

ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล Ph.D.

วันที่สำเร็จการศึกษา

8 มิถุนายน พ.ศ.2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการทำงานของแรงงานเด็กที่ทำงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งความมุ่งมั่นในอนาคตของแรงงานเด็ก โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แรงงานเด็กที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ลงมา ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่ทำงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 22 แห่ง ได้แรงงานเด็กที่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติแบบร้อยละ ฐานนิยม และค่าเฉลี่ย สำหรับผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

แรงงานเด็กที่ทำงานในสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงส่วนใหญ่เป็น เพศชาย (ร้อยละ 84.0) มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด คือ ร้อยละ 71.0 โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.0) จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่เคยฝึกอาชีพ (ร้อยละ 81.0) สำหรับสาเหตุที่ไม่เรียนต่อเพราะครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 20.0) ไม่อยากเรียน (ร้อยละ 14.0) และต้องการหารายได้ส่วนตัว (ร้อยละ 13.0) เป็นต้น

ในด้านครอบครัว ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 73.0) โดยบิดาร้อยละ 48.0 และมารดาร้อยละ 55.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งบิดาและมารดา (ร้อยละ 43.0) เท่ากัน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้

เฉลี่ยของบิดาเดือนละ 3,455 บาท และมารดาเดือนละ 2,048 บาท ร้อยละ 85.0 มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และร้อยละ 80.0 มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

สำหรับด้านสังคม แรงงานเด็กส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับนายจ้าง ร้อยละ 57.0) โดยมีการติดต่อกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (ร้อยละ 85.0) ร้อยละ 74.0 มีเพื่อนสนิททำงานที่เดียวกัน ร้อยละ 86.0 ชอบไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าในวันหยุด ร้อยละ 50.8 ได้ออกกำลังกายวันละ 1 ชั่วโมง

ในด้านสภาพการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.0) ทำงานที่สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงแห่งนี้เป็นเวลา 1-3 เดือน โดยสมัครใจ (ร้อยละ 98.0) และญาติเป็นผู้แนะนำเข้าทำงาน (ร้อยละ 52.0) ร้อยละ 65.0 ได้รับค่าจ้างรายวัน โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.5) ได้ค่าจ้างวันละ 145 บาท แต่มีแรงงานเด็กร้อยละ 69.0 ที่ทำงานเกินวันละ 8 ชั่วโมง นอกจากนั้น มีแรงงานเด็กที่อายุระหว่าง 13-15 ปี ร้อยละ 7.0 ที่ทำงานระหว่างเวลา 22.00-6.00 น. และร้อยละ 12.0 ที่ทำงานล่วงเวลา ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.0) ไม่เคยประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน และนายจ้างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.9) จัดที่พักอาศัยให้ แต่แรงงานเด็กร้อยละ 73.0 ไม่เคยฝึกอาชีพใดๆ เลย

สำหรับความมุ่งหวังในอนาคตนั้น แรงงานเด็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.0) ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 12.0 ต้องการเป็นช่างซ่อมรถยนต์ ร้อยละ 56.0 มีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาฝึกอาชีพ โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 41.0) ต้องการฝึกอาชีพช่วงหลังจากการทำงานในวันทำงานปกติ ร้อยละ 58.0 ต้องการกลับไปทำงานในภูมิลำเนาเดิม ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องครอบครัว แรงงานเด็กส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.0) ไม่ทราบว่าจ้างแรงงานเมื่ออายุเท่าใด โดยร้อยละ 39.0 ต้องการมีบุตร จำนวน 2 คน และร้อยละ 38.0 ต้องการให้บุตรเรียนสูงเท่าที่จะสนับสนุนได้ แต่ไม่ได้ระบุว่าเรียนถึงระดับชั้นการศึกษาใด